

El Rus. La mort del pronom feble

Ricard Biel

Ja en el títol intuïm que l'amargor plana en forma d'ironia sobre aquesta esplèndida novel·la, honesta i de contundent veu narrativa. Si bé la ironia és el recurs dels impotents, val a dir que en el cas de l'escriptor pot ser, com és el cas, la mostra de talent de qui sap canalitzar el desencís de manera que sigui el lector qui jutgi allò que l'obra exposa. Roger Tartera ho fa en tot moment mitjançant la història d'un escriptor amb el sobrenom de Rus, que en el passat ha viscut temps de glòria venent llibres de poesia en català pels descosits — gran ironia—, i que cau en l'ostracisme arran d'una declaració televisiva escandalosa per a una societat catalana amb el cervell degudament rentat, o sigui pueril, idiotitzada fins a extrems desesperants com la mateixa desesperació del Rus, que acaba sent víctima de la situació nacional. Aquesta contradicció flagrant —com pot llegir massivament poesia una societat idiotitzada com la catalana o cap altra?— és una llicència que, és clar, demana la complicitat del lector.

També és irònic, i alhora tràgic, el subtítol de la novel·la. Amb *la mort del pronom feble* Tartera deixa clar la decadència de la nació, on impera la llei no escrita de la mediocritat, fins al punt que és aquest estat de coses allò que l'empeny a fer-se passar per mort per crear-se el propi mite i retornar a l'èxit. La trama, atractiva per al lector i eloqüent, és també, i sobretot, el motor que permetrà a l'autor reflectir la desesperança i situació de solitud afectiva del desorientat Rus, personatge narrador i fals aspirant a misantrop nihilista, atès que en realitat persegueix desesperadament l'afecte i comprensió que li han estat negats, per començar, pel seu pare. D'una banda, el Rus descriu el pare com un mediocre fracassat amb menyspreu, però de l'altra amb tàcita indulgència. Talment com Txejov o Proust, capaços de descriure a la perfecció i sense concessions la psicologia i la societat hipòcrita on inscriuen els seus personatges, però tanmateix febles, pobres d'esperit, incapaços de reconèixer en si mateixos l'evident efecte anorreador d'allò mateix que denuncien a les seves obres, essent víctimes de l'absorbent i abusiva figura paterna, a qui per no haver d'admetre el seu nul afecte i comprensió intentaven justificar mitjançant l'autoengany que els feia eternament dependents, cosa que no era més que una dissociació cognitiva de manual, el desorientat Rus sentint-se absurdament culpable passa de puntetes sobre el pare i, covard, desvia l'odi que sent per ell canalitzant-lo cap al germà, a qui reveladorament anomena "fill de puta". No endebades, el germà, a diferència del Rus, sintonitza amb el pare.

A banda de la malaltissa relació familiar, la constant impossibilitat de rebre de l'altre queda també reflectida a l'obra amb l'altre sexe. I és que més enllà de la companyonia és significatiu el lesbianisme de la Noe, companya d'aventures del Rus. Interessant, oi? Doncs llegiu la novel·la, coi.

Roger Tartera

Roger Tartera (Tiana, 1972) és historiador de carrera, però d'entrada es declara escriptor. Ha treballat en tota mena de feines demencials no cal dir que demencialment mal pagades a fi de poder sobreviure mentre escrivia, cosa que de retruc, i per sort per al lector, li ha proporcionat experiència vital sobre la qual escriure. Ha guanyat entre altres premis literaris el 'Premi Ciutat de Badalona' amb *Quan es fa clar* (Columna, 2002) o el 'Premi Ciutat d'Eivissa 2009', amb *La noia de les estrelles* (Mediterrània Eivissa, 2010). El 2003 va ser escollit Autor Jove del Sant Jordi pel diari La Vanguardia, i el 2004 nou talent FNAC. Ha col·laborat als diaris *Avui* com a crític literari i a *El Punt* com a columnista.

Títol_El Rus. La mort del pronom feble

Autor_Roger Tartera

Preu_19 euros

Editorial_Al revés

Pàgines_190